

Tento postup je vnitřním postupem Úřadu pro civilní letectví.

změny			opravy		
číslo změny / číslo stránky	datum platnosti	datum záznamu a podpis	číslo opravy	datum platnosti	datum záznamu a podpis
0	1.4.2002	zpracována			
1	7.8.2007	zpracována			

Rozdělovník výtisků podléhajících změnové službě: ZLP 16 ks
SLP 1 ks
VLP 1 ks

1. Seznam platných stran

název	strana	platná od	změna
Změny a opravy, Seznam platných stran, Seznam zkratek	0	1.8.2007	1
Úvod, Kvalifikace	1	1.8.2007	1
Zdravotní způsobilost, Prodlužování a obnova platnosti kvalifikací	2	1.8.2007	1
Administrativa, Získávání nových kvalifikací, Získání kvalifikace HOT	3	1.8.2007	1
Získání kvalifikace HOT	4	1.8.2007	1
Metodické pokyny pro letový výcvik, Získání kvalifikace GAS, Získání kvalifikace FI(B), Získání kvalifikace TST(B)	5	1.8.2007	1
Administrativa	7	1.8.2007	1

2. Seznam použitých zkratek

ČR	Česká republika
FI(B)	Letový instruktor volných balónů
GAS	Plynový balón
HOT	Horkovzdušný balón
LR	Oddělení letecký rejstřík ÚCL
PZ	Průkaz způsobilosti
TST(B)	Zkušební lety
ÚCL	Úřad pro civilní letectví
ZK	Oddělení zkoušek personálu OZLP
ZLP	Způsobilost leteckého personálu (odbor ÚCL)
NOC/NIGHT	Oprávnění pro lety VFR v noci

3. Úvod

Tento postup vychází z předpisu L 1 a stanovuje pravidla pro získávání průkazů způsobilosti pilota volných balónů, získávání kvalifikací do PZ pilota volných balónů a pro prodlužování nebo obnovu platnosti kvalifikací zapisovaných do PZ pilota volných balónů.

4. Kvalifikace

4.1. Seznam kvalifikací

GAS (plynové balóny) opravňuje držitele vykonávat funkci velitele plynového balónu

HOT (horkovzdušné balóny) opravňuje držitele vykonávat funkci velitele horkovzdušného balónu

FI(B) (letový instruktor volných balónů) opravňuje držitele poskytovat výcvik pro získání PZ a kvalifikací pilota volných balónů

TST(B) (zkušební lety **bez omezení**) opravňuje držitele k provádění zkušebních letů prototypů volných balónů včetně zkušebních letů prototypů

TST(B) (zkušební lety s omezením **jen provozní**) opravňuje držitele k provádění pouze zkušebních letů provozních volných balónů

4.2. Má-li být kvalifikace GAS nebo HOT využívána pro lety s dalšími osobami na palubě, platí ust. 2.13.2.3 předpisu L 1, t.j. držitel PZ musí mít nalétáno nejméně 10 hodin samostatné letové doby na použitém typu balonu.

5. Zdravotní způsobilost

Pro výkon oprávnění vyplývajících z průkazu pilota volných balónů a při podání žádosti o nový průkaz a/nebo novou kvalifikaci musí mít držitel/žadatel platné osvědčení zdravotní způsobilosti 1. nebo 2. třídy vydané podle předpisu L1 nebo JAR-FCL 3.

6. Prodlužování a obnova platnosti kvalifikací

GAS, HOT Platnost se prodlužuje zvlášť pro GAS a zvlášť pro HOT.

platnost: 2 kalendářní roky

prodloužení: **Bud'** 2 výstupy v průběhu platnosti kvalifikace a 1 let s FI(B) v rozsahu přezkoušení **nebo** přezkoušení examínátorem v období 12 měsíců před koncem platnosti kvalifikace

obnova: Lety s FI(B) do doporučení k přezkoušení a potom přezkoušení examínátorem. Takto prodloužená kvalifikace má platnost do konce kalendářního roku, kdy bylo provedeno přezkoušení + 1 rok. Pokud je kvalifikace propadá více jak 10 let a v období posledních 5 let neměl pilot platný průkaz pilota, je nutná zkouška z leteckých předpisů.

FI(B) platnost: 2 kalendářní roky

prodloužení: Přezkoušení examínátorem v období posledních 12 měsíců před koncem platnosti kvalifikace.

obnova: Přezkoušení examínátorem. Takto prodloužená kvalifikace má platnost do konce kalendářního roku, kdy bylo provedeno přezkoušení + 1 rok.

Prodloužení kvalifikace GAS a FI(B) nebo HOT a FI(B) lze provést jedním letem společně.

TST(B) platnost : neomezeně

| **NOC/NIGHT** platnost : neomezeně

7. Administrativa

7.1. Examinátor, který provedl přezkoušení, je povinen vyplnit originál a kopii protokolu o přezkoušení. Kopii si ponechá ve vlastním archivu po dobu nejméně 5 let a originál neprodleně doručí (i poštou) na Letecký rejstřík ÚCL.

7.2. Platnost prodloužených nebo obnovených kvalifikací GAS, HOT a FI(B) zapisuje do průkazu examinátor, který provedl přezkoušení, podle následujícího vzoru:

XII. Kvalifikace Ratings	Datum zkoušky Date of the test	Platná do Valid until	Číslo pověření examinátorů Examiners authorisation No.	Podpis examinátorů Examiners signature
GAS	16.07.2001	31.12.2003		
FI(B)	21.07.2001	31.12.2003		
HOT	12.06.2001	31.12.2003		
FI(B)	12.06.2001	31.12.2003		
TST	05.05.2001	neomezeně		
NOC/NIGHT	19.07.2007	Neomezeně		
zápisy, které provádí examinátor:				
zápis prodloužení samotné kvalifikace HOT:				
<i>HOT</i>	<i>14.04.2003</i>	<i>31.12.2005</i>	<i>CZ/B/007</i>	<i>Orel</i>
zápis obnovy samotné kvalifikace HOT:				
<i>HOT</i>	<i>10.01.2004</i>	<i>31.12.2005</i>	<i>CZ/B/007</i>	<i>Orel</i>
zápis prodloužení kvalifikace HOT současně s FI(B):				
<i>HOT + FI(B)</i>	<i>15.06.2003</i>	<i>31.12.2005</i>	<i>CZ/B/006</i>	<i>Pěnkava</i>
zápis obnovy kvalifikace HOT současně s FI(B):				
<i>HOT + FI(B)</i>	<i>15.06.2004</i>	<i>31.12.2005</i>	<i>CZ/B/006</i>	<i>Pěnkava</i>
zápis prodloužení samotné kvalifikace GAS:				
<i>GAS</i>	<i>21.09.2003</i>	<i>31.12.2005</i>	<i>CZ/B/095</i>	<i>Vrána</i>
zápis obnovy samotné kvalifikace GAS:				
<i>GAS</i>	<i>21.09.2004</i>	<i>31.12.2005</i>	<i>CZ/B/095</i>	<i>Vrána</i>
zápis prodloužení kvalifikace GAS současně s FI(B):				
<i>GAS + FI(B)</i>	<i>01.10.2003</i>	<i>31.12.2005</i>	<i>CZ/B/099</i>	<i>Sokol</i>
zápis obnovy kvalifikace GAS současně s FI(B):				
<i>GAS + FI(B)</i>	<i>01.10.2004</i>	<i>31.12.2005</i>	<i>CZ/B/099</i>	<i>Sokol</i>

8. Získávání nových kvalifikací

8.1. Pro získání průkazu způsobilosti pilota volných balónů je třeba splnit požadavky na vydání kvalifikace HOT.

8.2. Získání kvalifikace HOT

8.2.1.1. Pro školení a zkoušky teoretických znalostí platí ust.2.13.1.2 předpisu L 1. Teoretickou výuku uchazeče zajišťuje instruktor odpovědný za jeho letový výcvik. Rozsah teoretické výuky a zkoušek je dán osnovou Os 5.

8.2.1.2. Teoretickou zkoušku lze absolvovat kdykoliv po skončení teoretické výuky. Nedostatek praktických zkušeností je však u zkoušky nevýhodou. Platnost teoretické zkoušky je 24 měsíců.

8.2.2.1. Praktickou zkoušku provádí examinátor k tomu pověřený ÚCL, který po úspěšném vykonání zkoušky vydá žadateli originál protokolu a kopii si ponechá ve svém archivu po dobu nejméně 5 let.

8.2.2.2. Pro letový výcvik pro získání PZ s kvalifikací HOT platí ustanovení 2.13.1.3 předpisu L 1 a následující osnova:

č.	úloha	poznámka
1	seznamovací let seznámení se setrvačností balónu seznámení s manipulací plynovými lahvemi	dvojitý řízení s FI(B)
2	určení nosnosti, rezervy, rozhodnutí o letu, systém kontrol, vyvážení balónu vzlet, let v hladině, zásady orientace za letu, stoupání a klesání do stanovené výšky, dynamické stoupání a klesání, výměna a připojení letových lahví za letu	
3	nácvik dotyků, mezipřistání, výběr plochy pro přistání v terénu, rozpočet, přistání do omezeného prostoru nad překážkami, nácvik tvrdého přistání, max. stoupání a klesání, srovnávací navigace	
4	vzlet z větrného stínu, rozpočty vzletu před překážkou, let za max. větru povoleného letovou příručkou za silného větru, navigace za letu, bezpečné výšky, přistání za silného větru do větrného stínu	
5	nácvik řešení zvláštních případů za letu poruchy hořáků u horkovzdušných balónů, únik plynu, požár za letu, požár na zemi	
6	činnost po dosednutí balónů, kotvení balónů poučení přihlížejících	

7	přezkoušení před samostatným letem – instruktor provede přezkoušení žáka jak v teoretické, tak i v praktické části výcviku a posoudí celkovou schopnost žáka k provedení samostatného letu, včetně plnění pokynů služby řízení, radiokorespondence a navigačního vedení balónů	
8	samostatný let	sólo

8.2.3. Pro minimální nálet platí ust. 2.13.1.3.1 předpisu L 1 tj. žadatel musí mít nalétáno nejméně 16 hodin jako pilot volných balónů, včetně nejméně osmi vzletů a stoupání, z nichž jeden musí být samostatný.

8.2.4. Úlevy z požadavků na letový výcvik pilota volných balónů na základě zkušeností z jiných tříd letadel se nepřiznávají.

8.2.5. Obsah zkoušky dovednosti je popsán v ust. 2.13.1.3.2 předpisu L 1.

8.2.6. Pokud u zkoušky dovednosti žadatel neuspěje, examinátor mu stanoví do osobní dokumentace výcvik k odstranění nedostatků zjištěných při zkoušce.

8.2.7. Metodické pokyny pro letový výcvik

8.2.7.1. Instruktor odpovědný za letový výcvik je povinen oznámit ÚCL zahájení výcviku. Tento instruktor má mít podrobně zpracovanou metodiku výcviku a odpovídá za vedení záznamů o výcviku žáka a rozhoduje o tom, který další instruktor může s uchazečem létat.

8.2.7.2. Úlohy se provádějí podle posloupnosti uvedené v osnově. Novou úlohu lze zahájit až po zvládnutí úlohy předchozí. Lze se vracet ke kterékoliv úloze. Před každou úlohou musí být provedena předletová příprava tak, aby žák rozuměl svému úkolu. Po každém letu musí být proveden rozbor.

8.2.7.3. Požadavky na zkušenost dle ust. 2.13.1.3 dle předpisu L 1 musí žák splnit během úloh 1 až 8 osnovy.

8.3. Získání kvalifikace GAS

8.3.1. Kvalifikaci GAS může získat držitel PZ volných balónů s kvalifikací HOT po absolvování výcviku, teoretické a praktické zkoušky, které předtím individuálně schválil ÚCL.

8.4. Získání kvalifikace FI (B)

8.4.1. Vstupní požadavky: Minimální zkušenost 50 letových hodin celkem, z toho 40 hodin jako velitel a 25 vzletů a přistání.

8.4.2. Uchazeč o kvalifikaci FI(B) musí absolvovat :

1. Školení z metodiky výcviku pod vedením FI(B) se závěrečnou zkouškou.
2. Zkoušku dovednosti s examinátorem.
3. Splnění vstupních a obou výše uvedených požadavků se potvrzuje do protokolu o zkoušce dovednosti. Originál tohoto protokolu doručí žadatel na ÚCL.

8.5. Získání kvalifikace TST(B)

8.5.1. Minimální teoretické znalosti jsou stanoveny zkušební osnovou Os 23 vydanou ÚCL. Uchazeč před zařazením do výcviku musí mít nalétáno v příslušné kategorii (GAS, HOT) nejméně 50 hodin celkem, z toho 40 jako velitel pro získání kvalifikace TST bez omezení a nejméně 30 hodin celkem, z toho 20 jako velitel pro získání kvalifikace TST s omezením jen provozní.

8.5.2. Funkcí instruktora pro získávání kvalifikace TST může být pověřen instruktor s kvalifikací TST bez omezení, který má v příslušné kategorii nalétáno nejméně 100 hodin a provedeno 50 zkušebních letů jako pilot.

8.5.3.1. Osnova pro získání kvalifikace TST bez omezení

Musí být navržena instruktorem a schválena ÚCL před zahájením výcviku.

8.5.3.2. Osnova pro získání kvalifikace TST s omezením „jen provozní“

Musí být navržena instruktorem a schválena ÚCL před zahájením výcviku.

8.5.4. Teoretická zkouška může být provedena po splnění podmínek těchto osnov a provádí ji ZK.

8.5.5. Zkoušku dovednosti provádí examinátor k tomu pověřený ÚCL, který po úspěšném vykonání zkoušky vydá žadateli originál protokolu a kopii si ponechá ve svém archivu po dobu nejméně 5 let.

8.6. Získání kvalifikace NOC/NIGHT

8.6.1. Pilot musí mít nálet alespoň 100 hodin jako PIC a z toho v posledních 12 kalendářních měsících minimálně 25 hodin jako PIC. Kromě toho musí pilot provést alespoň dva vzlety VFR v noci s délkou letu v noci alespoň 1,5 hodiny pod dozorem pilota s kvalifikací pro lety VFR v noci.

8.6.2. Dozorující pilot vystaví zájemci o kvalifikaci NOC/NIGHT potvrzení, kde zapíše, že jmenovaný pilot absolvoval předepsané dva lety v délce trvání 1,5 hodiny v noci, uvede svoje jméno a číslo pilotní licence a zároveň skutečnost potvrdí do zápisníku pilota. Potvrzení je uloženo ve složce pilota v Leteckém rejstříku ÚCL.

Pokud žadatel letěl dva lety se dvěma piloty, budou vystavena dvě potvrzení pro každý let a pilot druhého letu provede zápis do zápisníku letů.

9. Administrativa

9.1. Průkaz pilota volných balónů vydává Letecký rejstřík ÚCL. Oddělení teoretických zkoušek ÚCL předtím posoudí, zda žadatel má vydáno platné potvrzení o úspěšném absolvování teoretické zkoušky a o úspěšném absolvování letového výcviku a zkoušky dovednosti. Žadatel se nemusí na ÚCL dostavit osobně, avšak v každém případě je třeba předložit ke kontrole osvědčení zdravotní způsobilosti.

9.2. Examinátory volných balónů pověřuje Referát inspektorů pilotů ÚCL.

9.3. Žadatel o průkaz pilota volných balónů musí splňovat požadavek ust. 2.13.1.1 předpisu L 1 na věk (16 let) a musí mít platné osvědčení zdravotní způsobilosti 1. nebo 2. třídy vydané podle předpisu L 1 nebo podle předpisu JAR-FCL 3.

9.4. Průkaz pilota volných balónů vydává ÚCL s platností do konce kalendářního roku + 9 let. Nový průkaz ÚCL vydává též po skončení platnosti starého průkazu držitele, při ztrátě anebo poškození průkazu a je-li pole průkazu pro zápisy platnosti kvalifikací zaplněno.